

kommuner hjemmehørende børn får mulighed for at få undervisning i hovedskolens 8. skoleår og i realafdelingen.

I stk. 1 fastslås det først, at enhver kommune og ethvert skoleforbund har pligt til at indrette hovedskoleundervisning for det 8. skoleår, når der melder sig mindst 10 elever til undervisningen. En tilsvarende regel findes allerede i gældende folkeskolelov, idet det i denne lovs § 3, stk. 1, er fastsat, at hvis der ved en kommunes skolevæsen findes en eksamensmellemskole, skal der også oprettes en eksamensfri mellemskole, og hertil føjes det så, at kommunen ikke har pligt til at oprette 4. klasse i den eksamensfri mellemskole (baseret på en 4-årig grundskole, således at reglen altså vedrører det 8. skoleår) i de skoleår, hvor der ikke melder sig mindst 10 elever til optagelse i klassen. Og for landkommunernes vedkommende gælder en nogenlunde tilsvarende bestemmelse ifølge lovens § 2, stk. 2, for så vidt angår den her omhandlede fortsættelsesklasse.

Dernæst er der i stk. 1 optaget en regel, hvorefter kommuner, der ikke — alene eller gennem skoleforbund — har indrettet hovedskoleundervisning for det 8. skoleår, skal afholde udgifterne til undervisning og læremidler for de i kommunen hjemmehørende børn, der i det 8. skoleår følger hovedskoleundervisning i en anden kommunes skole. En sådan regel synes at være et naturligt supplement til den foregående bestemmelse om kommunernes pligt til selv at oprette hovedskoleundervisning i det 8. skoleår, idet man herved sikrer alle børn adgang til sådan undervisning. Hjemstedskommunens afholdelse af de pågældende udgifter må ske i form af en efter nærmere derom fastsatte regler beregnet refusion til den kommune eller det skoleforbund, i hvis skole børnene følger undervisningen i det 8. skoleår.

Da man må anse det for rimeligt, at adgangen til vederlagsfri undervisning i det 8. skoleår ikke er begrænset til folkeskolens hovedskoleundervisning, men også omfatter andre former for almen eksamensfri undervisning, har man affattet den foreslåede bestemmelse sådan, at den også omfatter undervisning på kursus af mindst 5 måneders varighed på en i henhold til lov nr. 219 af 11. juni 1954 om ungdomsskoler m. v. anerkendt efterskole eller ungdomskostskole. Imidlertid findes der i nævnte lov særlige regler om stats- og eventuelt kommunale tilskud til efterskoler m. v. både som tilskud til skolerne og som understøttelse til ubemidlede elever. Da det ikke er tanken, at den regel, som foreslås optaget i folkeskoleloven, skal berøre de allerede ifølge loven om ungdomsundervisning m. v. gældende tilskudsbestemmelser,

har man tilføjet, at bestemmelsen om en kommunes pligt til at afholde udgifterne til undervisning og læremidler for de i kommunen hjemmehørende børn i det 8. skoleår ved en efterskole eller en ungdomskostskole kun skal gælde i det omfang, hvori udgifterne ikke dækkes gennem de i loven om ungdomsundervisning m. v. fastsatte tilskud. Det bemærkes herved, at læremidler og undervisning ifølge loven om ungdomsundervisning skal være gratis for elever på ungdomskostskoler, men der kan opstå betalingsproblemer, f. eks. for undervisning på ungdomskostskoler af elever, der ikke er hjemmehørende i de kommuner, som driver den pågældende ungdomskostskole eller i det område, hvorfra en ungdomskostskole normalt modtager sine elever. Det bemærkes i øvrigt, at den bestemmelse, som her foreslås optaget i folkeskoleloven, alene omfatter udgifter til undervisning og læremidler, ikke eventuelle opholdsudgifter.

Den i stk. 2 optagne bestemmelse vedrører de tilsvarende forhold for realafdelingens vedkommende. Der foreslås ikke pålagt kommunerne nogen pligt til selv at indrette realafdeling, såfremt der melder sig et vist antal elever hertil, men den foreslåede bestemmelse går ud på, at kommuner, der ikke — alene eller gennem skoleforbund — driver realafdeling, efter nærmere af undervisningsministeren fastsatte regler skal betale læremidlerne og undervisningen af børnene i en anden kommunes (skoleforbunds) realafdeling. Betalingen må også her udredes som en efter nærmere derom fastsatte regler beregnet refusion til den kommune (det skoleforbund), der driver den pågældende realafdeling. Tilsvarende regler findes allerede i lov nr. 194 af 11. juni 1954 om vederlagsfri undervisning, men man har anset det for hensigtsmæssigt at optage de grundlæggende bestemmelser desangående i folkeskoleloven. Der tilsigtes ikke hermed nogen ændring i den mulighed, som kommunerne hidtil har haft for at træffe aftale med private eksamensskoler om optagelse af børn, således at vedkommende kommune helt eller delvis afholder udgiften til skolepenge, men en sådan ordning vil dog ikke fritage vedkommende kommune for refusionspligten for børn, der uanset ordningen forlanges optaget i en anden kommunes eksamensskole. Det bemærkes, at undervisningen i statens skoler allerede i henhold til gældende lovgivning er gratis, uanset hvilken kommune eleverne bor i.

I stk. 3 har man som modstykke til hjemstedskommunernes pligt til at betale læremidler og undervisning for børn i 8. hovedskoleklasse og i realafdeling i andre kommuner optaget en bestemmelse om, at enhver kommune og ethvert skole-